

Stödanteckningar till powerpointpresentation ”Miljöer och åtgärder för vilda pollinatörer”

Bild 1

Pollinering är en viktig ekosystemtjänst som genom befruktning av vilda och odlade blomväxter bidrar till produktion av bär, frukt och frön.

Under senare år har många studier visat att pollinerande insekter är allvarligt hotade och har minskat i antal. Det beror bland annat på att landskapet har förändrats och lämpliga livsmiljöer för pollinatörer har minskat.

Denna presentation visar på lämpliga miljöer för vilda pollinatörer och ger exempel på enkla åtgärder för att skapa eller bevara sådana miljöer.

Bild 2

Det är viktigt att ta hänsyn till pollinatörernas behov av livsmiljöer vid planering och markanvändning.

Genom att utgå från lämpliga miljöer tydliggörs vilka kvaliteter i landskapet och vilken skötsel som gynnar vilda pollinatörer. Tänk till exempel på att en bikupa inte är boplats för vilda pollinatörer, endast för tambin.

Bild 3

De vilda pollinatörerna behöver en kombination och variation av miljöer i landskapet – olika boplatser och pollen/nektar samt att kunna förflytta sig mellan dessa olika miljöer.

Det behöver finnas pollen/nektarresurser över så stor del av växtsäsongen som möjligt.

Lämpliga miljöer för pollinatörernas behov:

- Blomrika marker
- Blommande träd och buskar
- Öppen och sandig mark
- Grova gamla träd och död ved
- Stenmiljöer
- Fuktig mark och småvatten

Bild 4

De olika miljöer som vilda pollinatörer behöver illustreras i denna presentation i form av sex hjul. I mitten av varje hjul/illustration visas en pollinatörsart som trivs i miljön i fråga, i detta fall är det en silverstreckad pärlemofjäril och en ljus jordhumla. ”Tårtbitarna” runt mittenbilden visar olika platser och sammanhang där aktuell miljö kan underhållas, utvecklas eller skapas till nytta för pollinatörer.

Pollinatörer behöver mycket blomning

- Proteininnehållet i pollen
 - för äggproduktion
 - mat till larverna
- Energin från nektarn
- Parningsplats vid blomställningen

- Varm och solig sittplats

Bild 5

Pollinatörer behöver föda från blommande träd och buskar.

Ofta glöms trädens och buskarnas blommor bort – de är särskilt viktiga eftersom de producerar en stor mängd blommor samtidigt.

Illustrationen i mitten visar ett sälgsandbi. ”Tårtbitarna” runt mittenbilden visar olika platser och sammanhang där aktuell miljö kan underhållas, utvecklas eller skapas till nytta för pollinatörer.

Bild 6

Frilagd sand – uppväxtmiljö och boplats för pollinatörer

- Det är viktigt att frilagd sand ses som en resurs.
- Idag uppfattas ofta till exempel ruderatmarker eller skräpmarker med bar sand som något fult som måste besås eller återplanteras.
- Sandig mark behöver störas regelbundet och igenväxning av gräs och buskar motarbetas.
- I trakter med sandjord kan man hjälpa pollinatörerna genom att gräva fram sanden i solbelysta lägen.
- Ta tillvara på tillfället att skapa värdefulla sandmiljöer när grävarbeten ändå utförs.

Illustrationen i mitten visar ett slåttersandbi. ”Tårtbitarna” runt mittenbilden visar olika platser och sammanhang där aktuell miljö kan underhållas, utvecklas eller skapas till nytta för pollinatörer.

Bild 7

Gamla träd och död ved – uppväxtmiljö och boplats för pollinatörer

Många pollinerande arter bor i gamla träd och död ved. Det råder dock en brist på sådana miljöer, då gamla träd ofta ersätts med nyplanterade och död ved städas bort.

Illustrationen i mitten visar rödmurarbin. ”Tårtbitarna” runt mittenbilden visar olika platser och sammanhang där aktuell miljö kan underhållas, utvecklas eller skapas till nytta för pollinatörer.

Bild 8

Stillastående vatten – uppväxtmiljö för pollinatörer.

Några arter, till exempel blomflugor, lever i näringsrika, grunda och stillastående vatten. I modernt brukande har arealen stillastående ytvatten minskat till följd av rationell produktion och bebyggelse.

Illustrationen i mitten visar en slamfluga. ”Tårtbitarna” runt mittenbilden visar olika platser och sammanhang där aktuell miljö kan underhållas, utvecklas eller skapas till nytta för pollinatörer.

Bild 9

Steniga miljöer fungerar som uppväxtmiljö och boplats för pollinatörer.

Några arter bor i hålrum mellan stenar. Solexponerade odlingsrösen och stenmurar jämnar ut temperaturskillnader mellan dag och natt vilket gynnar humlorna. Steniga kulturmiljöer skapar också ekologisk variation i landskapet. Illustrationen i mitten visar en stenhumla. "Tårtbitarna" runt mittenbilden visar olika platser och sammanhang där aktuell miljö kan underhållas, utvecklas eller skapas till nytta för pollinatörer.

Bild 10

Pollinerande arter är olika och behöver olika livsmiljöer. Många arter behöver tillräckligt mycket av en och samma naturtyp, samtidigt som de ofta även behöver olika delar av andra naturtyper. Bilden visar humlans behov av ett variationsrikt landskap med en fungerande grön infrastruktur.